

Postupy při vymáhání soudního rozhodnutí - Francie

OBSAH

- 1 Co znamená výkon soudních rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních?
- 2 Které orgány mohou provádět exekuci a výkon rozhodnutí?
- 3 Za jakých podmínek lze vydat vykonatelný právní titul nebo rozhodnutí?
 - 3.1 Řízení
 - 3.2 Hlavní podmínky
- 4 Předmět a povaha exekučních opatření
 - 4.1 Jaký druh majetku může být předmětem výkonu soudních rozhodnutí?
 - 4.2 Jaké jsou účinky exekučních opatření?
 - 4.3 Jak dlouho platí tato opatření?
- 5 Je možné podat opravný prostředek proti rozhodnutí o nařízení takového opatření?
- 6 Existují nějaká omezení exekuce a výkonu rozhodnutí, konkrétně v souvislosti s ochranou dlužníka nebo lhůtami?

1 Co znamená výkon soudních rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních?

Výkon rozhodnutí (rozumí se nucený výkon rozhodnutí, neboť dobrovolné splnění povinnosti dlužníkem není předmětem řízení, tj. exekuce) zahrnuje všechna řízení, která umožňují plnění „právně vynutitelných“ povinností proti vůli dlužníka. Francouzské právo rozlišuje tři kategorie občanskoprávních závazků: zaplatit, něco konat nebo se něčeho zdržet a konečně něco dát nebo vrátit.

Právo na výkon rozhodnutí se týká majetku dlužníka: neexistuje výkon rozhodnutí vůči osobě. Nicméně odmítnutí splnit některé závazky (vyživovací povinnost) představuje trestný čin, kterým se dlužník vystavuje stíhání a odsouzení k trestu odnětí svobody. Stejně tak je tomu v případě podvodné organizace platební neschopnosti dlužníkem.

Právo v oblasti opatření k výkonu rozhodnutí sestává ze tří prvků (zaplatit, něco vykonat, dát).

Povinnosti zaplatit se vykonávají prostřednictvím obstavení. Pokud se obstavení vztahuje na peněžitou částku, bude obstavená částka přikázána věřiteli (například připsání zabavené částky na bankovní účet). Pokud se obstavení vztahuje na majetek dlužníka, povede takové obstavení k nucenému prodeji majetku a zisk z prodeje bude vyplacen věřiteli do výše jeho pohledávky.

Povinnosti dát nebo vrátit se liší v závislosti na povaze věci. Pokud se jedná o movitou věc, je tato věc obstavena a zabavena, aby byla vrácena svému zákonnému vlastníkovi. Pokud jde o nemovitou věc, je navrácení věci jejímu vlastníkovi do užívání zajištěno vystěhováním uživatele.

Vymáhání povinností něco konat nebo se něčeho zdržet provádí prostřednictvím peněžitých plateb (penále), které dlužník musí zaplatit nad rámec povinnosti, kterou musí splnit. Tato částka, stanovená soudcem, bude vypočítána poměrně vzhledem k době, po kterou trvalo nesplnění (pokud jde o povinnosti něco konat) nebo v závislosti na počtu porušení ve vztahu k povinnosti něčeho se zdržet. Pokud jsou povinnosti zaplatit, dát nebo vrátit vykládány rovněž jako povinnosti něco konat, lze nařídit uhrazení penále i v případě, že jsou kromě toho nařízena opatření k nucenému výkonu rozhodnutí.

2 Které orgány mohou provádět exekuci a výkon rozhodnutí?

Soudní exekutoři mají v zásadě výhradní pravomoc provádět nucený výkon rozhodnutí. Existují nicméně dva postupy výkonu rozhodnutí, které vždy vyžadují předchozí soudní povolení:

- srážky se mzdy, povolované soudem prvního stupně v místě bydliště dlužníka nebo poddlužníka, pokud dlužník žije v zahraničí nebo je jeho bydliště neznámé.
- obstavení nemovitosti, které probíhá u soudu v místě, kde se nemovitost nachází.

3 Za jakých podmínek lze vydat vykonatelný právní titul nebo rozhodnutí?

3.1 Řízení

Nuceně lze vykonat všechny exekuční tituly, tj. ty, které mohou být předmětem výkonu rozhodnutí a jsou vymezeny v článku L. 111-3 občanského exekučního řádu (*Code des procédures civiles d'exécution*):

- soudní a správní rozhodnutí soudů, pokud jsou vykonatelná, jakož i dohody, kterým tyto soudy přiznaly vykonatelnost,
- zahraniční opatření a rozsudky, jakož i rozhodčí nálezy prohlášené za vykonatelné rozhodnutími, proti nimž nelze podat opravný prostředek odkládající vykonatelnost,
- výtahy zápisů z jednání o urovnání sporu podepsané soudcem a účastníky řízení,
- notářské listiny opatřené doložkou vykonatelnosti,
- exekuční tituly vydávané soudním exekutorem v případě neuhrazení šeku,
- exekuční tituly vydávané právníckými osobami veřejného práva, které jsou uvedeny v zákoně, nebo rozhodnutí, kterým zákon přiznává účinek rozsudku.

Soudní rozhodnutí, proti nimž nelze podat opravný prostředek s odkladným účinkem pro výkon rozhodnutí, jsou vykonatelná, aniž je nutné přijmout jiné rozhodnutí. Tato rozhodnutí opatří stejně jako notářské listiny (v závislosti na konkrétním případě soudní tajemník nebo notář) **doložkou o vykonatelnosti**, která dokládá jejich vykonatelnost. Neexistuje žádné jiné zprostředkující řízení pro povolení výkonu rozhodnutí.

V případě neexistence soudního rozhodnutí může každý věřitel získat ochranná opatření ve formě **obstavení nebo soudního zajištění**. Tato opatření pozbývají rychle platnosti, pokud nebyla oznámena druhé straně (do osmi dnů) a pokud věřitel nezahájil řízení ve věci samé s cílem získat soudní rozhodnutí potvrzující jeho pohledávku.

Exekuční opatření týkající se movitého majetku a peněžitých částek, jakož i vystěhování, provádí soudní exekutor, který je úřední osobou, tj. exekučním úředníkem, který byl jmenován ministrem spravedlnosti. Soudní exekutor plní své povinnosti za podmínek soukromého práva, disponuje však pro účely exekuce výsadami veřejné moci vymezenými v právních předpisech a kodexu profesní etiky, který je předmětem důkladné kontroly.

Obstavení nemovitých věcí se provádí ve zvláštním řízení před soudcem příslušným k řízení o výkonu rozhodnutí u soudu prvního stupně, během něhož musí být věřitel zastoupen advokátem.

Náklady na exekuční opatření v zásadě v konečném důsledku nese dlužník, který tyto náklady musí uhradit společně se svým dluhem.

Tyto náklady na exekuci jsou předmětem sazby, která stanoví odměnu, jež je splatná soudním exekutorům za každý jednotlivý úkon exekuce. Nařízení č. 96-1080 ze dne 12. prosince 1996 upravuje sazby odměn soudních exekutorů; ty zahrnují paušální částku vyjádřenou, v závislosti na jednotlivých případech kumulativně nebo alternativně, v pevně stanovených poplatcích nebo poplatcích stanovených v procentech, které mohou být případně doprovázeny poplatkem za zahájení stíhání.

Pevně stanovené poplatky hradí dlužník. Poplatky stanovené v procentech, vypočítané podle degresivního sazebníku zčásti hradí věřitel a zčásti dlužník.

Například v případě vymožené pohledávky ve výši 10 000 EUR by odměna za některá exekuční opatření byla následující:

- obstavení bankovního účtu a přikázání pohledávky: pevně stanovené poplatky včetně všech daní: 187,53 EUR
- obstavení movitého majetku: pevně stanovené poplatky včetně všech daní: 66,98 EUR
- zabavení vozidla podáním prohlášení prefektuře: pevně stanovené poplatky včetně všech daní: 133,95 EUR
- příkaz k obstavení nemovitosti: pevně stanovené poplatky včetně všech daní: 80,37 EUR

K těmto pevně stanoveným poplatkům se přidávají poplatky stanovené v procentech, jejichž výše pro celkovou pohledávku činí 723,44 EUR včetně všech daní, přičemž 121,35 EUR hradí dlužník a 602,09 EUR věřitel.

3.2 Hlavní podmínky

Není třeba soudního povolení pro nařízení exekučních opatření na základě exekučních titulů.

Pro povolení předběžných ochranných opatření ve prospěch věřitele, který dosud nedisponuje exekučním titulem, jsou kritéria následující: nárok se jeví jako opodstatněný a vymahatelnost pohledávky se zdá být ohrožena. Soudcem příslušným povolit tato opatření je soudce příslušný pro výkon rozhodnutí (soudce soudu prvního stupně) nebo předseda obchodního soudu u věcí spadajících do příslušnosti tohoto soudu.

4 Předmět a povaha exekučních opatření

4.1 Jaký druh majetku může být předmětem výkonu soudních rozhodnutí?

Věřitel může vést exekuci vůči veškerému majetku dlužníka. Existují zvláštní pravidla v závislosti na povaze tohoto majetku: pohledávky (nájmy, mzdy, částky uložené na bankovním účtu), movité věci všeho druhu, nemovité věci a věcná práva, cenné papíry a související práva, vozidla (pozemní, lodě, plavidla nebo letadla), autorská práva, hotovostní částky uložené v trezoru.

Zákon může nicméně stanovit, že určitý druh majetku není způsobilý být předmětem exekuce (výkonu rozhodnutí). Jedná se zejména o tento majetek:

- částky určené na výživné (a zejména část mezd stanovená podle degresivního sazebníku v závislosti na výši příjmů a výdajů rodin, která je každoročně upravována),
- movité věci nezbytné pro život a práci dlužníka, který lze zabavit pouze za účelem úhrady dlužné částky do výše jeho hodnoty, nebo v případě, že má významnou hodnotu,
- věci nezbytné pro nemocné a zdravotně postižené osoby.

4.2 Jaké jsou účinky exekučních opatření?

Exekuční opatření na majetek a pohledávky se provádí ve dvou etapách. V první fázi soudní exekutor provede obstavení majetku nebo peněžitých částek. Tímto obstavením se dlužníkovi znemožní nakládat s majetkem, který však zůstává v jeho vlastnictví, přičemž dlužník figuruje jako opatrovník tohoto majetku. Pokud tento majetek zpronevěří, dopouští se trestného činu. Pokud jde o peněžité částky, tyto částky zůstávají blokovány na účtu, jsou však okamžitě, ač virtuálně, postoupeny dotyčnému věřiteli.

Obstavení je oznámeno dlužníkovi. Neuplatní-li dlužník u exekučního soudce vůči obstavení námitku, může soudní exekutor přistoupit k druhé etapě, tj. fyzicky zabavit majetek za účelem jeho prodeje v dražbě nebo požádat poddlužníka (zpravidla banku), aby mu vyplatila zajištěné částky.

Pokud jde o banku, nazývanou „poddlužník“, je její povinností v okamžiku provedení obstavení informovat soudního exekutora o celkové výši pohledávky, kterou spravuje jménem dlužníka. Jestliže tuto povinnost nesplní nebo pokud dlužníkovi umožní nakládat s částkami, které byly obstaveny, vystavuje se soudnímu postihu a může jí být na návrh věřitele uložena povinnost uhradit dluh místo dlužníka.

4.3 Jak dlouho platí tato opatření?

Možnost výkonu exekučních titulů zaniká po 10 letech. Exekuční opatření tedy musí být provedena v této lhůtě (L. 111-4 občanského soudního exekučního řádu).

Povolení exekučního soudce k obstavení pozbývají platnost, nebylo-li opatření nařízeno ve lhůtě tří měsíců od vydání rozhodnutí.

5 Je možné podat opravný prostředek proti rozhodnutí o nařízení takového opatření?

Tato otázka má smysl pouze v případě povolení k předběžnému obstavení. V případě exekučních titulů je výkon práva na opravný prostředek vázán na zpochybnění samotné pohledávky u soudu.

Po přijetí předběžného opatření a jeho oznámení dlužníkovi dlužník může napadnout podmínky, na základě kterých bylo nařízeno, k exekučnímu soudci. Námitku lze soudu podat, pokud nebylo obstavení změněno na dražbu po soudním potvrzení pohledávky.

6 Existují nějaká omezení exekuce a výkonu rozhodnutí, konkrétně v souvislosti s ochranou dlužníka nebo lhůtami?

Pokud jde o lhůty, nárok na výkon exekučního titulu v zásadě zaniká po uplynutí deseti let.

Kromě toho se postupy při exekuci musí omezovat na to, co je nezbytně nutné k vymožení pohledávky, a nesmí dojít ke zneužití při volbě opatření exekučních.

Ačkoli věřitel může v zásadě exekučně postihnout veškerý majetek dlužníka, existují určitá omezení, pokud jde o majetek, které zákon z exekuce vylučuje. To je v zásadě případ výživného, movitého majetku nezbytného pro každodenní život a práci dlužníka, předmětů nepostradatelných pro zdravotně postiženou osobu, určitých sociálních minim a rodinných dávek, které nemohou být obstaveny. Kromě toho na bankovním účtu nemohou být obstaveny částky minimálního příjmu (systém podpory mezd „le revenu de solidarité active“) pro jednu osobu. Rovněž platy a odměny mohou být v zásadě předmětem exekuce jen v rámci mezí stanovených nařízením, které určuje částku, kterou lze postihnout exekucí v závislosti na výši platu či odměny a počtu osob vyživovaných dlužníkem.

Samostatný podnikatel kromě toho v některých případech požívá zvláštní ochrany vztahující se na celý jeho majetek nebo jeho část.

Konečně exekuční opatření se mohou uskutečnit pouze mezi 6:00 a 21:00 a nemohou být prováděna v neděli a o státních svátcích, s výjimkou předchozího povolení exekučního soudce (příslušného pro výkon rozhodnutí). Exekuční opatření na částky nižší než 535 EUR v obydlených prostorách musí rovněž být předběžně schválena exekučním soudcem.

Internetové odkazy

[Legifrance](#)

[Internetové stránky vnitrostátní komory soudních exekutorů \(Chambre Nationale des Huissiers de Justice\)](#)

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 11/08/2017